

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno K 50.-
pololetno 25.-
Posamezna številka 1.-

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnajaj si sam!**

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane sa:
male oglase K 1.-
uradne razglase 150
reklame 2.-

Uredništvo in upravnštvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Velikanski uspehi poslancev „Samostojne kmetijske stranke“ v prid kmetijskega ljudstva.

Izvoz vse živine brez razlike starosti in teže je svoboden. Carina na izvoz živine vsake vrste je znižana na eno petino dosedanje carine. Izvoz svinj do 50 kg teže je popolnoma svoboden in carine prost. Izvoz 5000 lahkih konj je dovoljen proti plačilu ene dvanajstinke dosedanje carine. Izvoz težkih konj je prost, ne da bi bilo število omejeno. Prost je neomejen izvoz žrebet vseh pasem. Razveljavljena je Koroščeva naredba z dne 16. junija 1920. o prepovedi izvoza in klanja telet ter je vse to dovoljeno. Razveljavljena je naredba o ovirah kupčije z živino v državi sami. Ukinje se 50odstotni prometni davek na carino pri izvozu živine, konj in svinj. Ukinje se enodstotni obrtni davek pri kupčiji z živino, s konji in svinjami. Trošarina na vino za lastno uporabo družine in delavcev vseh vinogradnikov (četudi točijo pod vejo, preko ulice ali imajo gostilno) se ukinje. Žganjekuha za domače potrebe je davka prosta za lastne proizvode (posestnikom, najemnikom, viničarjem itd.) brez ozira na to, če se bavijo s kako obrtjo, prodajo alkoholnih pijač (gostilno) itd. Vse te naredbe so morale biti izdane od dne 15. do dne 18. junija t. l. in razglašene brzojavno. To se je tudi zgodilo.

Ob istem času, ko so zapustili klerikalni poslanci in ves „Jugoslovanski klub“, ki šteje 24 poslancev, konstituanto in prinesli slovenskemu ljudstvu kot edin uspeh svojega dela le mastno tiskano „Sporočilo“ v „Slovenca“, ob istem času torej so nastopili naši poslanci, ki jih je samo devet, in prinesli slovenskemu ljudstvu iz konstituante vse spredaj navedene ugodnosti in poleg tega tudi zaščitili sprejem ustave.

S ponosom in dvignjeno glavo izporočamo vsemu kmetickemu ljudstvu Jugoslavije ta velikanski uspeh naših poslancev in z zanosom v srcu kličemo kmetom vse države, naj primerjajo delo naših poslancev in delo poslancev nasprotnih strank.

Radost je v naših srcih in pogum v naših dušah, ko se oziramo na sijajne uspehe naših poslancev. Vidimo, kako vstaja zarja blaginje nad kmetickim ljudstvom, vidimo, kako se oprošča dežela spon, v katere so jo vkovali klerikalni in demokratski mogotci. Kmeticko ljudstvo prihaja do svojih pravic, stoletja teptana Stara pravda prihaja do veljave in ob zibelki tega velikanskega pokreta, ki je začel tek zmage vsega jugoslovanskega kmetijskega ljudstva, stoje naši poslanci. Zato smo ponosni na nje, zato smo jim hvaležni, zato jim kličemo v imenu vseh milijonov jugoslovanskega kmetijskega ljudstva in še prav posebno v imenu vseh stotisočev slovenskega ljudstva: Živeli! Slava Vam! Izvojevali

ste zmago nam, mi pa Vam bomo izvojevali zmago pri prihodnjih volitvah, kajti večna vez je sedaj med Vami in med nami in nikdo ne zruši svete zaveze, ki ste jo stvorili Vi s svojo zmago!

Nastop naših poslancev.

Naši poslanci so stopili v vlado iz dveh razlogov. Prvi razlog je bil, da pribore slovenskemu in s. loh kmetickemu ljudstvu čim največje koristi. Drugi razlog pa je bil bolj tehničnega značaja, ki je bil utemeljen v skupščini sami. Naših poslancev je bilo le devet in vseh zemljoradnikov le 39. Da le-ti niso mogli kar naenkrat izpremeniti vlade tako, da bi odgovarjala volji ogromne večine ljudstva, ki je kmeticko, je bilo jasno. Nemogoče je bilo zato, doseči nakrat vse, kar je bilo za ljudstvo potrebno. Ker pa je bilo na drugi strani tudi jasno, da potrebuje vlada ustavo, ki jo mora dobiti, so zvezali naši poslanci kot pravi narodni zastopniki obe resnici in izjavili vladi: „Pokaži voljo, da hočeš pomagati slovenskemu ljudstvu in izpolni mu njegove najvažnejše zahteve, kajti če se to zgodi, tedaj bomo tudi mi izpolnili državno zahtevo in pomagali, da se sprejme ustava!“

Vlada je pristala na to in naši poslanci so predložili svoje zahteve. Izmed teh zahtev pa vlada najvažnejših še ni izpolnila do poslednjega časa, ko se je ustava že bližala svojemu koncu. Nastala je tedaj velikanska nevarnost, da bo slovensko kmeticko ljudstvo opeharjeno za svoje koristi.

To nevarnost so naši poslanci pravočasno s oznanili in sklicali sejo „Kluba samostojnih kmetov“, na kateri so sklenili predložiti vladi ultimatum, s čimer mora celotno izpolniti najkasneje do dne 18. junija dopoldne, ker izstopijo sicer poslanci iz vlade.

Z ozirom na to so potem odšli tovariši Mrmolija, Pucelj in Urek k ministrskemu predsedniku Pašiču in mu predložili zahteve našega kluba.

Ministrski predsednik g. Pašič je takoj nato sklical sejo ministrskega sveta, ki je trajala pozno v noč in se nadaljevala še drugi dan. Posledica seje je bila, da je ministrski svet sprejel vse zahteve naših poslancev in jih, ker niso odnehali poslanci niti za las, tudi celotno brzojavno razglasil.

Zahteve naših poslancev so se glasile:

I. Za prost izvoz živine.

Ministrskemu svetu v hitro rešenje.

1.) Omogočiti je takoj svoboden izvoz vseh živali (stoke), to je živine, konj in svinj.

2.) Zategadelj naj se zniža izvozna carina na živino in meso, in sicer:

a) Za posamezno živinčje nad 500 kg žive teže od 3000 K na 1000 K;

b) za posamezno živinčje pod 500 kg žive teže od 6000 K na 1000 K;

c) za zaklano govedo od 1800 K na 800 K;

č) žive svinje do 50 kg, za katere se je plačevala doslej carina 1800 K, so proste;

d) za živo svinjo nad 50 kg od 1800 K na 400 K;

e) za meso (100 kg) od 600 K na 200 K;

f) za posameznega konja mrzlokrvne pasme, nad tri leta starega, od 3000 K na 1600 K;

g) za žrebeta vseh pasem od 1800 K na 800 K;

h) za 5000 toplotkrvnih konj od 12.000 K na 1000 K;

i) za ovne, po 100 kg teže, bo znašala izvozna carina 200 K.

3.) Ukinje naj se naredba o zahtevi polaganja takozvane zdrave valute. (Ta naredba more stopiti vsled upravnih določil v veljavo šele čez tri mesece.)

4.) Ukinje naj se naredba z dne 10. junija 1920. in dovoli naj se svobodno klanje telet in njih izvoz.

5.) Dovolj naj se svobodna trgovina z živino brez vseh ovir v državi sami.

6.) Zabrani pa naj se izvažanje brejih krav in brejih telic.

7.) Ukinje naj se dosedanj 50odstotni obrtni davek na carino pri izvozu živine, konj, svinj itd.

V Beogradu,
dne 14. junija 1921.

Ivan Urek s. r.,
predsednikov namestnik
«Kluba samostojnih kmetov».

II. Davka prost. žganjekuha za dom.

Sprejme naj se celotno nastopno:

Število nad 12 let starih oseb	Vsečina kotla litrov	Proste ure za			Vsečina kotla litrov	Proste ure za			Vsečina kotla litrov	Proste ure za			Vsečina kotla litrov	Proste ure za			Opomba
		a	b	c		a	b	c		a	b	c		a	b	c	
4	40	72	144	216	60	54	104	162	80	36	72	108	100	24	48	72	Kotli nad 100 litrov za manjše procentualno kot
8	40	144	288	432	60	108	216	324	80	72	144	216	100	48	96	144	
12	40	216	432	648	60	162	324	486	80	108	216	324	100	72	144	216	
čez																	
12	40	252	504	756	60	189	378	567	80	126	252	378	100	81	162	243	

Pod a spadajo: Koščičasto sadje, slive, drože in vino.

Pod b spadajo: Pečkato (zrnato) sadje, jagode, brinje, jabolka itd.

Pod c spadajo: Odpadki, to so vinske in sadne tropine itd.

Kuhati se more letno v dveh obdobjih.

Davka prosta žganjekuha po gorenjem ključu velja za vse tiste, ki imajo svoje lastne pridelke, kakor posestnike, najemnike, viničarje itd., brez ozira na to, če se bavijo tudi z izvrševanjem kake obrti, s prodajo alkoholnih pijač itd.

Tozadevna naredba se naj izda najkasneje do dne 16. junija 1921. z veljavnostjo od tega dne tudi za pridelke iz leta 1920.

V Beogradu,
dne 14. junija 1921.

Ivan Urek s. r.,
predsednikov namestnik
«Kluba samostojnih kmetov».

III. Uvoz neobhodno potrebnih industrijskih izdelkov.

Trošarina na vino.

Finančnemu komiteju ministrskega sveta.

1.) Carina na uvoz vsega industrijskega blaga (obleka, obuvala, stroji, orodje, železo itd.) se zniža za polovico v svrhu zmanjšanja draginje.

2.) Trošarina na vino za lastno potrebo (uporabo) družine in delavcev producenta se popolnoma ukinj.

3.) To velja za vse producente brez ozira na to, če se bavijo tudi s kako obrtjo, n. pr. s prodajo alkoholnih pijač itd.

4.) Trošarina na ostalo vino se ugotovi in pobiraj šele takrat, ko pride vino v promet.

5.) Ukinj se enodstotni davek (prometni) pri trgovini z živalimi

(z živino, s konji, s svinjami, z ovci, s perutnino itd.).

6.) Tozadevne naredbe se naj izdajo takoj z veljavnostjo dneva izdaje.

V Beogradu,
dne 14. junija 1921.

Ivan Urek s. r.,
predsednikov namestnik
«Kluba samostojnih kmetov».

Slovenski kmetje!

Prepričajte se sedaj na lastne oči, kdo dela za kmeta! Primerjajte brezprimerno zlobo, vse klevete in vse nesramnosti klerikalcev z resnim, neumornim delom naših mož, kmetov in poslancev «Samostojne kmetijske stranke». Prečitajte zadnje izdaje «Domo-ljuba», «Slovenca gospodarja», «Siraže» in podobnih klepetulj ter preglejte nato uspehe naših poslancev, da vidite, kdo je vaš prijatelj in kdo slepar in lažnivec! Medtem ko esesarski frakarski zapeljivci s svojimi brezglavimi slugami in kimači od Roškaria do Stanovnika pasejo v Beogradu samo lenobo, v domovini pa kriče, lažejo in vpijejo kot židje na selmu, delajo naši poslanci neutrudljivo. Tebi, slovensko kmeticko ljudstvo, so prinesli že v teh par mesecih, kar so poslanci, tolike ugodnosti in takšne uspehe, kakršnih niso mogli klerikalci storiti tudi ne v 20 letih svojega paševanja in kakor jih ne dosežejo tudi, če bi varali in sleparili ljudstvo še novih 50 let.

Slovensko kmeticko ljudstvo!

Klerikalni voditelji s svojo raznovrstno frakarsko zlahtno so že v bivši Avstriji do go vrsto let držali kmeta na verigi, ga sleparili in tlačili ter na račun njegovih žuljev živeli na Dunaju, v Gradcu in v Ljubljani. V zadnjem času so v Jugoslaviji vladali nad dve leti. In kaj so Ti, kmeticko ljudstvo, v vseh teh dolgih letih prinesli? Nič in nič, pa zopet nič! Za nos so Te vodili, za hrbtno so se Ti smejali in si mislili, kako zabiti je kmet. Mastili so se na račun ljudstva. Ti, slovensko ljudstvo, pa si doma garalo in stradalo ter razcapano hodilo okrog. Če si se pritožilo ali se celo drznilo malo zarobantiti proti tej svoji gospodi, pa so Te začeli plašiti s pekiom in luciferjem. Če si le malo podvomilo o poštenosti te režlahtne gospode, je bilo že po Tebi, ker razkrilsi so Te za brezversko.

Slovenska ljudska stranka je šla vedno z vlado. Da so mogli obogateti z izvoznimi in nagradnimi milijoni, so sedeli in dremali na ministrskih sedežih in od tam z bičem in hudičem vladali nad Teboj, ubogo, po suženjsko teptano kmeticko ljudstvo. Naši poslanci pa so šli v vlado zaradi tega, da so Te, slovensko kmeticko ljudstvo, oprostil čim več onih verig, v katere so Te vklepili prejšnji diktatorji s pomočjo SLS in JDS., ter da so razveljavili vse one sramotne naredbe, s katerimi so Te dve leti ugonabljali.

Književnost.

Za letošnje sezono naročite takoj novo nam določeno knjigo: Jirasek: „Filozofska historija“, ki jo izšla kot prva hrvaška jubilejna izdaja! Po povzetju 90 K je poština J. Herajk, središčna češko-jugoslovenska knjižara, Zagreb, Matrova ulica 15.
Najboljši historični roman češko-slovenskega naroda.

Šepne, stenske, ulhalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatino in srebrnino

kupite najceneje pri trdki

Ivan Pakiž

v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Les (šleifholz) plačuje v Goričanah po 280 K m² a. a., pošta Medvode

Prodajamo tako

kompletni elektromotor

(setomerni tok), nabavljen pred vojno ter malo rabljen, trdke Franc Pichler, Weitz, 3-4 P. S. 220 volt, 1000 obratov (Tour), s vsemi pripadajočimi aparati, dalje 1 komplet ventilator v premeru 350 mm, 2 električna števila, 2 x 110 volt, trdke S. Schuckert-Werke.

Vse se lahko ogleda pri Vincenou Kvedru v Zalu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Mlinarji! Ali že veste, da dobite najboljša

mlinska sita

vseh vrst in števil kakor tudi

mlinske kamene

najceneje pri J. DOLINARJU na Svetju pri Medvodah?

Kupujemo suhe gobe

ter priporočamo vsakovrstna semena za poletje in jesen
Sever & Komp.
v Ljubljani, Wofova ulica št. 12.

Trgovina z železnino

Erjavec & Turk

„pri slati lopati“

v LJUBLJANI, Valvazorjev trg št. 7

nasproti križanke cerkve (prej Hammer-schmidt-Mühleisen).

Zaloga cementa in karbida.

Tesači,

30 do 30, za tesanje merkantilnih tramov ter sposoben delovodja-strokovnjak za merjenje lesa se sprejmejo.

Ponudbe pod „Tesači“ na Anononi zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Čankarjevo nabrežje, št. 5

FIŽOL,

samo bel, mandalon in koks (prepelicar) kupim ali ga zamenjam za rdečega ali za fižol druge vrste in doplačam eno kuno pri kilogramu Sprejemem vsako, tudi najmanjšo množino.

Fran Pogačnik,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Vsakovrstne razglednice, umet-niške, zgodovinske, ljubavne i dr. ter **papir vsake vrste**

nudi po jako nizki ceni Češko-jugoslovenska naklada J. Herajk v Zagrebu.

Ruska književnost.

Zahtevajte cenovnike ruskih originalnih knjig od Češko-jugoslovenske knjižare J. Herajk v Zagrebu!

Magrebni spomeniki, grobnice, mavzoleji, marmornate plošče vseh barv za oprave in strojarje, luksuzni izdelki in dekoracije, kipi in portreti po fotografiji, cerkvena kakor vsa stavbna dela.

Kamnoseška industrija

Alojzij Vodnik, Ljubljana.

Ustanovljena leta 1880.

Dospelo so staroznane, naravnosive

Kmetovalci, pozor!

ZEILINGERJEVE KOSE

(petnajststnice)

v kranjskih, kočevskih in hrvaških oblikah ter druga vsakovrstna železnina. Trgovcem se dovoljuje poseben popust.

Za cenjena naročila se priporoča trdka

Zalta & Zilič,

trgovina železnine v LJUBLJANI, Gosposvetska cesta št. 10.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov za sukuje, igel, modnega blaga, finih žlic, toaletnih in čevljarskih potrebščin in orodja.

Na debelo in na drobno.

Za obilen obisk se priporoča trdka

Josip Petelinc

tovarniška zaloga šivalnih strojev v LJUBLJANI, Sv. Petra nasip št. 7.

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča za naročila vizitk, trgovskih pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

Družba „IMPEX“

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

kupuje vsakovrstno klavno živino in prasiče po najvišji ceni.

Zbirajte lipovo cvetje,

sušite ga v senci in na prepihu! Vsako množino kupi po najvišjih cenah „HERBA“, zadruga za izkoriščanje zdravilnih rastlin z o. z. v ZAGREBU, Palmotičeva ulica št. 20.

Jurčke (gobe),

očiščene in rezane, sušitel! Ponudbe z vzorcem vred sprejema „Herba“, zadruga za izkoriščanje zelišč z o. j. v Zagrebu, Palmotičeva ulica št. 10. Zadruga kupi vsako množino jurčkov, za katere plača najvišje cene.

Edina razprodaja vseh vrst specialnega

mavca (gipsa)

za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev tvornice Stanz, Kindberg, Sammering, Schottwien, Puchberg, Ansewiese i. dr. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog v Ljubljani, Osijeku, Novem Sadu in Zemung **KOSTA NOVAKOVIĆ**, veletrgovina mavca v LJUBLJANI, Židovska ulica št. 1.

Za pomlad in poletje

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago kakor platno, šifone, cefirje, tiskano v najnovejših vzorcih in bogati izbiri, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste rute za na glavo itd. Opozarjamo tudi na - - - raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah. - - -

A. & E. Skabernè

vletrgovina z manufakturnim blagom

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

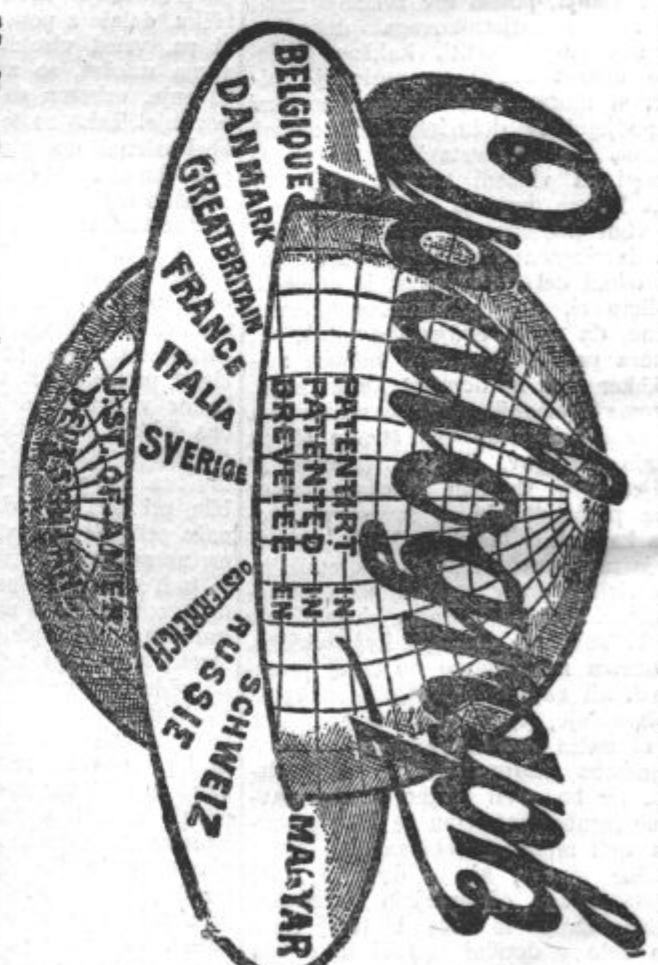
Telefon
Int. št. 3

Telefon
Int. št. 3

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Najboljši in najcenejši razmnoževalni aparat.
The Rex Co., Ljubljana, Gradišče 10.

Trgovina in zaloga:

Aleksandrova cesta št. 13.

Ivan Kravos
MARIBOR

Sedlarska delavnica:

Koroška cesta št. 17.

Zaloga konjskih oprem za lahke in težke vožnje kakor tudi razne potrebščine za konje, navadni beli ter najfiniji bičevniki za kočije. Obnošene opreme in sedla na izbero. Kovčigi in torbice za potovanje. Vrvarsko blago. Gontilni jermenji v vsaki širini za mlino, žage itd. Postrežba točna in solidna.

Velika zaloga gumijevih trakov za cepljenje trt.

Po najnižjih dnevnih cenah jih nudi na drobno in na debelo

M. Kuštrin v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20, telefon št. 470.

Podružnica v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 9.

Za trgovce poseben popust.

Uplačena delniška glavica
K 30.000.000.—

SLOVENSKA BANKA

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnega doma“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Telefon št. 567.

Čekovni račun 12.205.